

ze dne 31. října 1923, jimž bylo vyhověno návrhu odpůrkyně a bylo po marném uplynutí lhůty, ku složení zálohy určené, pokračováno v ústním jednání, aniž byly provedeny průvody žalobkyní nabídnuté a připuštěné (§ 332 odstavce druhý c. ř. s.). Dovolání doličuje, že bylo tu nesprávně použito ustanovení Šu 332 c. ř. s. a že měly býti důkazy dovolatelčiny provedeny, i když včas nesložila pro ně zálohy, a dospívá k závěru, že tím stalo se řízení v první stolici kusým, a když odvolací soud vytýkané neúplnosti tohoto řízení neodstranil, že i jeho řízení jest vadným (§ 503 čis. 2 c. ř. s.). Než odvolací soud opírá své rozhodnutí o ustanovení Šu 462 odstavce druhý c. ř. s., dle něhož jest oprávněn při vyřízení odvolání přezkoumávati jen taková usnesení, rozsudku první stolice předcházejší, proti nimž není opravný prostředek zákonem výslovně vyloučen, a usuzuje, že žalobkyně napadá odvoláním nepřipustně jen ona usnesení, jimž však zákon nedovoluje odporovati. Mínění odvolacího soudu jest přisvědčiti, neboť tím, že proti usnesením ve smyslu Šu 332 odstavce první a druhý c. ř. s. nepřipouští zákon vůbec opravných prostředků (§§ 349, odstavec druhý, 367 c. ř. s.), vylučuje zároveň možnost, aby se vyšší stolice zabývala usneseními prvního soudu a zkoumala věcně jejich správnost, a nelze zajisté ani pod rouškou odvolacího (dovolacího) důvodu neúplnosti řízení toto zákonné ustanovení obcházet. Žalobkyně, nesloživši včas zálohy, připravila se o důkazy, jimiž sporné skutkové okolnosti prokázati se nabízela, a nepříznivé účinky tohoto opomenutí jdou jí na vrub, pokud měly vliv na konečné rozhodnutí soudu. Žalobkyni bylo ovšem volno, aby žalobou o obnovu (§ 531 c. ř. s.) docílila provedení důkazů, z dřívějšího jednání vyloučených. Nepřezkoumal-li tedy odvolací soud věcnou správnost napadených usnesení první stolice, neje o vadu odvolacího řízení, jaké má na mysli ustanovení Šu 503 čis. 2 c. ř. s., a není dovolací důvod neúplnosti řízení odvolacího opodstatněn.

Čís. 4001.

Obmezil-li se žalovaný v řízení na okresním soudě při prvním roku, nařízeném k ústnímu přeličení, na pouhé popření žalobního nároku, a rok ten pak bez dalšího jednání odložen, lze při příštím roku proti nedostavivšímu se žalovanému vynést rozsudek pro zmeškání jen podle Šu 442, odstavec druhý (Šu 399), nikoli podle Šu 442, odstavec první (§ 396) c. ř. s.

(Plenární usnesení ze dne 24. června 1924, čis. pres. 1267/23.)

Ministerstvo spravedlnosti bylo upozorněno advokátní komorou v Praze na to, že soudy různým způsobem vykládají ustanovení §§ 396, 442 a 399 c. ř. s. Jedny jsou náhledu, že nelze použiti ustanovení Šu 396 c. ř. s., bylo-li jednání odročeno, když byl nárok žalobní popřen a dále jednáno nebylo, a zmešká-li pak jedna z obou stran příští líčení, že postupovati nutno dle Šu 399 c. ř. s. Část soudů naproti tomu jest toho názoru, že v případech takovýchto lze § 396 c. ř. použiti. Podle zpráv presidií sborových soudů první stolice z obvodu vrchního zemského

soudu v Praze jest převážnou většinou daná otázka řešena u soudů tím způsobem, že byl-li rok po popření nároku žalobního bez dalšího jednání odročen dle Šu 134, nemůže se, zmešká-li pak žalovaný, postupovati dle Šu 396 c. ř. s., nýbrž dle Šu 399 c. ř. s. tím méně ovšem, zmeškal-li by žalobce. Jiného mínění jsou a jinou praxi má toliko několik okresních soudů. Aby docíleno býti mohlo v této věci jednotnosti nálezů, požádalo ministerstvo spravedlnosti, by předsednictvo Nejvyššího soudu předložilo otázku k rozhodnutí plenárnímu senátu. Plenární senát Nejvyššího soudu zodpověděl otázku shora uvedenou právní větou.

D ů v o d y:

Otázka, o niž jde, netýká se řízení na sborových soudech první stolice. Dostavily-li se obě strany k prvnímu roku (§ 239 c. ř. s.), jest přednes ve věci samé vyloučen (poslední věta Šu 239 c. ř. s.), popření žalobního nároku žalovaným nemá procesuálního významu. Došlo-li tudíž v takovémto případě k odložení prvního roku, a žalovaný se k odloženému prvnímu roku nedostaví, bude proti němu vynesena rozsudek pro zmeškání podle Šu 396 c. ř. s. V dalším řízení, po předsevzetí prvního roku za účasti obou stran, rozchází se podstatně řízení na sborových soudech první stolice a řízení na soudech okresních. V onom řízení následuje povinná písemná odpověď na žalobu (§ 243 c. ř. s.). Nepodána-li v čas, dojde na rozsudek pro zmeškání podle Šu 398 a 396 c. ř. s., třebaže žalovaný při prvním roku byl popřel žalobní nárok (§ 239, poslední odstavec c. ř. s.). Po včasné odpovědi na žalobu má místo rozsudek pro zmeškání podle Šu 399 c. ř. s. V řízení na soudech okresních dlužno rozeznávat. Konal-li se výjimečně odděleně první rok (§ 440, odstavec první, druhá věta a § 239 c. ř. s.) a obě strany se k tomuto roku dostavily, platí i zde o přípustném přednesu stran totéž, co platí o přípustném přednesu stran v řízení na sborových soudech první stolice, ani zde nemá popření žalobního nároku žalovaným pro podklad budoucího rozsudku pro zmeškání procesuálního významu, takže, nedostaví-li se žalovaný k nejbližší příštímu líčení rozepře, propadne rozsudku pro zmeškání podle Šu 442, odstavec první a § 396 c. ř. s. (Týž názor zastáván jest v rozhodnutí býv. c. k. nejv. soudního dvoru ve Vídni ze dne 27. května 1914, Rv I 508/14, uveřejněném pod čís. 1688 úř. sbírky). Dostavil-li se žalovaný k prvnímu ústnímu líčení rozepře, nechť předcházel mu oddělený první rok ku provedení procesních úkonů, naznačených v Šu 239 c. ř. s. čili nic, a obmezil-li se na prohlášení, že popírá žalobní nárok, jest tento projev procesuálně přípustným, a jde jen o to, jaký význam dlužno projevu tomu přiznati pro případ, že po tomto projevu bude první ústní líčení rozepře bez dalšího jednání odročeno a žalovaný k tomuto odročenému líčení rozepře se nedostaví. Bývalý c. k. nejvyšší dvůr soudní v rozhodnutí ze dne 11. dubna 1911, R I 255/11 (úřed. sb. čís. 1428, sb. čís. 5431) upřel v takovémto případě popření žalobního nároku žalovaným veškerý procesuální význam pro otázku podkladu rozsudku pro zmeškání a vyslovil právní názor, že dlužno vynést rozsudek pro zmeškání podle prvního odstavce Šu 442 a Šu 396 c. ř. s. Přiznal popření žalobního nároku žalovaným pouze

ten význam, že vyloučen tím úsudek o uznání žalobního nároku, odepřel však projevu žalovaného význam popření skutkového podkladu žalobního nároku, poněvadž popření lze žalobní nárok i při plné správnosti žalobního skutkového přednesu. S tímto stanoviskem nelze souhlasiti. K tomu, by bylo zjištěno, že žalobní nárok nebyl žalovaným uznán, netřeba výslovného jeho prohlášení. Z mlčení nelze na uznání žalobního nároku usuzovati. Výslovné popření žalobního nároku lze pojímati jen jako popření skutkového podkladu žaloby. Právě tak, jako žalobce není povinen, by žalobní nárok v žalobě po právní stránce odůvodňoval, ba příslušné právní vývody do žaloby ani nepatří, nepotřebuje žalovaný popírati právní opodstatněnost žalobního nároku. S právními vývody žalovaný není vyloučen a nepřednesl-li jich, může právní neopodstatněnost žaloby uplatňovati v opravných prostředcích i proti rozsudku pro zmeškání. Prohlásil-li tudíž žalovaný, že popírá žalobní nárok, chce se tím uchrániti před nepříznivými následky příštího zmeškání roku. Poněvadž pak tyto nepříznivé následky záležely by v tom, že skutkový podklad žaloby přijal by se, zůstav nepopřeným, za pravdivý, dlužno popření žalobního nároku žalovaným považovati za projev ve smyslu Šu 399 c. ř. s., k němuž podle tohoto zákonného ustanovení rovněž dlužno přihlídnouti a jenž proto vylučuje rozsudek pro zmeškání podle prvního odstavce Šu 442 a 396 a dopouští jen rozsudek pro zmeškání podle druhého odstavce Šu 442 a 399 c. ř. s.

Čís. 4002.

Na dlužníkův spoluvlastnický podíl na hmotné věci movité jest vésti exekuci, je-li věc ve výlučné moci dlužníka (§ 253, 262 ex. ř.) dle Šu 249 a násl. ex. ř., jinak dle Šu 331 a násl. ex. ř.

(Plenární usnesení ze dne 24. června 1924, čís. pres. 15/24.)

V praxi Nejvyššího soudu vyskytl se rozpor v řešení otázky, jakým způsobem jest vésti exekuci na dlužníkův podíl na hmotné věci movité. Kdežto jedni měli za to, že jest tu výlučně postupovati dle Šu 331 a násl. ex. ř., připouštěli druzí exekuci dle Šu 249 a násl. ex. ř. Plenární senát, jemuž byla věc pro různost nálců předložena k rozhodnutí, zodpověděl ji, jak shora uvedeno.

D ů v o d y:

Otázka, o níž tu jde, jest spornou nejen v praxi, nýbrž i v literatuře. Tak zejména N e u m a n n (System der Exekutionsordnung 1900 str. 177 č. 2 a poz. 6 a 7 s uvedenou tam další literaturou a Kommentar zur Exekutionsordnung 1910 str. 726 odst. 3 a poz. 12) zastává náhled, že na spoluvlastnický podíl lze vésti exekuci jenom podle Šu 331 a sl. ex. ř.; podobně patrně i Fürstl die österr. ZPG. II B. Exekutionsordnung str. 103, kdežto S t u b e n r a u c h: Kommentar zum A. B. G. B. 1902 str. 1020 k Šu 829 odst. II. a str. 1021, poz. 1 hájí stanovisko, že na spoluvlastnický podíl je vésti exekuci dle Šu 249 a sl. ex. ř.; podobně